

Situación de aprendizaxe

Título: Moaña verde

CONTEXTO FORMAL

CEIP Abelendo.

Situación de aprendizaxe programada para 5º e 6º primaria no ámbito socio-lingüístico. O grupo de 5º de primaria son 17 alumnas e alumnos e o grupo de 6º 13. Mesturaránse en dous grupos mixtos de 15 persoas.

Temporalización: 1º trimestre, 8 sesións de 110 min.

XUSTIFICACIÓN

Este proxecto é especialmente relevante porque conecta aos alumnos co seu entorno inmediato, permitindo que vexan a relación directa entre as súas accións e o impacto no medio ambiente. Ao deseñar melloras para a súa vila, os estudantes non só adquiren coñecementos sobre sostibilidade, senón que tamén desenvolven un sentido de pertenza e responsabilidade cara á súa comunidade.

Ademais, ao combinar contidos de Ciencias Sociais e Lingua Galega e Literatura, este proxecto promove unha aprendizaxe integrada e significativa, mellorando competencias clave como a investigación, a redacción, a expresión oral e o traballo en equipo. A xornada de exposición final non só permite mostrar o traballo realizado, senón que tamén involucra á comunidade, fomentando o diálogo e a participación cidadá.

En resumo, "**Moaña Verde**" é un proxecto que, ademais de educar, inspira e motiva aos alumnos a ser axentes de cambio nas súas propias comunidades, promovendo un futuro máis sostible e equitativo para todos.

DESCRICIÓN

Que se vai aprender:

Os alumnos de 5º e 6º de Educación Primaria aprenderán sobre os seguintes temas:

1. Cambio Climático:

- *Causas e consecuencias do cambio climático a nivel global e local.*
- *Impacto das actividades humanas no medio ambiente.*

2. Sostibilidade:

- *Principios dos estilos de vida sostibles.*
- *Prácticas sostibles como a reciclaxe, a redución de plásticos, o uso de enerxías renovables, e a mobilidade sostible.*

3. Axenda Urbana:

- *Análise da estrutura urbana da súa vila.*
- *Identificación de áreas de mellora en termos de sostibilidade urbana.*

4. Competencias Lingüísticas:

- *Redacción de textos formais e informativos en galego.*
- *Expresión oral e escrita en galego.*

Como se vai aprender:

O proceso de aprendizaxe será activo e participativo, estruturado en 8 sesións de 110 minutos cada unha, combinando actividades teóricas e prácticas. O método principal será a aprendizaxe baseada en proxectos (ABP), que inclúe:

1. Introducción e Análise Inicial:

- Visionado de documentais e vídeos curtos sobre cambio climático e sostibilidade.
- Discusións en grupo e reflexións sobre os temas tratados.
- Saída de campo para observar a vila e identificar áreas de mellora.

2. Investigación:

- Investigación en pequenos grupos sobre prácticas sostibles, utilizando libros, internet e outros recursos.
- Preparación de pósteres informativos cos resultados da investigación.

3. Deseño e Creación:

- Deseño dun plano ou maqueta da vila introducindo melloras sostibles.
- Elaboración de pósteres explicativos e textos literarios que reflectan sobre o cambio climático e a sostibilidade.

4. Presentación e Reflexión:

- Presentacións orais dos pósteres informativos.
- Organización dunha exposición aberta ao público onde se mostre o traballo realizado.
- Reflexión final sobre a experiencia de aprendizaxe e o impacto das propostas.

Para que se vai aprender:

O propósito desta situación de aprendizaxe é múltiple:

1. Conciencia Ambiental:

- Sensibilizar aos alumnos sobre a importancia de coidar o medio ambiente e adoptar estilos de vida sostibles.
- Fomentar unha comprensión profunda das causas e consecuencias do cambio climático.

2. Participación Cívica e Responsabilidade Social:

- Involucrar aos alumnos na mellora da súa propia comunidade, fomentando a responsabilidade cívica e a participación activa.
- Desenvolver un sentido de pertenza e compromiso coa súa vila.

3. Desenvolvemento de Competencias Clave:

- Mellorar as habilidades de investigación, análise crítica e resolución de problemas.
- Fomentar a capacidade de traballo en equipo e colaboración.
- Desenvolver a competencia lingüística en galego a través da redacción e presentación de traballos escritos e orais.

4. Creatividade e Expresión Artística:

- Estimular a creatividade a través da creación de maquetas, pósteres e textos literarios.
- Fomentar a expresión artística como medio para comunicar ideas e propostas de mellora.

En resumo, esta situación de aprendizaxe permitirá aos alumnos non só adquirir coñecementos teóricos sobre o cambio climático e a sostibilidade, senón tamén aplicarlos de maneira práctica e significativa no seu entorno local, desenvolvendo competencias clave para o seu futuro persoal e profesional.

METODOLOXÍA

A metodoloxía deste proxecto é activa e participativa, promovendo o traballo cooperativo e a aprendizaxe baseada en proxectos. A través de actividades interactivas, saídas de campo, investigacións en grupo e creacións artísticas, os alumnos aplicarán os seus coñecementos teóricos a situacións prácticas, desenvolvendo competencias clave de maneira integrada.

☐ Aprendizaxe baseado no pensamento.	☐ Clase invertida.
☐ Aprendizaxe baseado en problemas	☐ Gamificación.
☒ Aprendizaxe baseado en proxectos.	☐ Aprendizaxe por descubrimento.
☐ Aprendizaxe baseado en retos.	☐ Pensamento computacional.
☐ Estacións de aprendizaxe.	☒ Técnicas e dinámicas de grupo.
☐ Aprendizaxe cooperativo.	☒ Explicación gran grupo.
☐ Pensamento de deseño.	☐ Centros de interese.
☐ Aprendizaxe – servizo.	☐ Obradoiros.
☐ Aprendizaxe por contrato.	☐ Outras:
☐ E- learning.	
☐ Visual thinking.	

TAREFA, RETO OU PRODUTO

Maqueta ou plano da vila con melloras sostibles, acompañado de pósteres explicativos e presentacións orais.

AVALIACIÓN

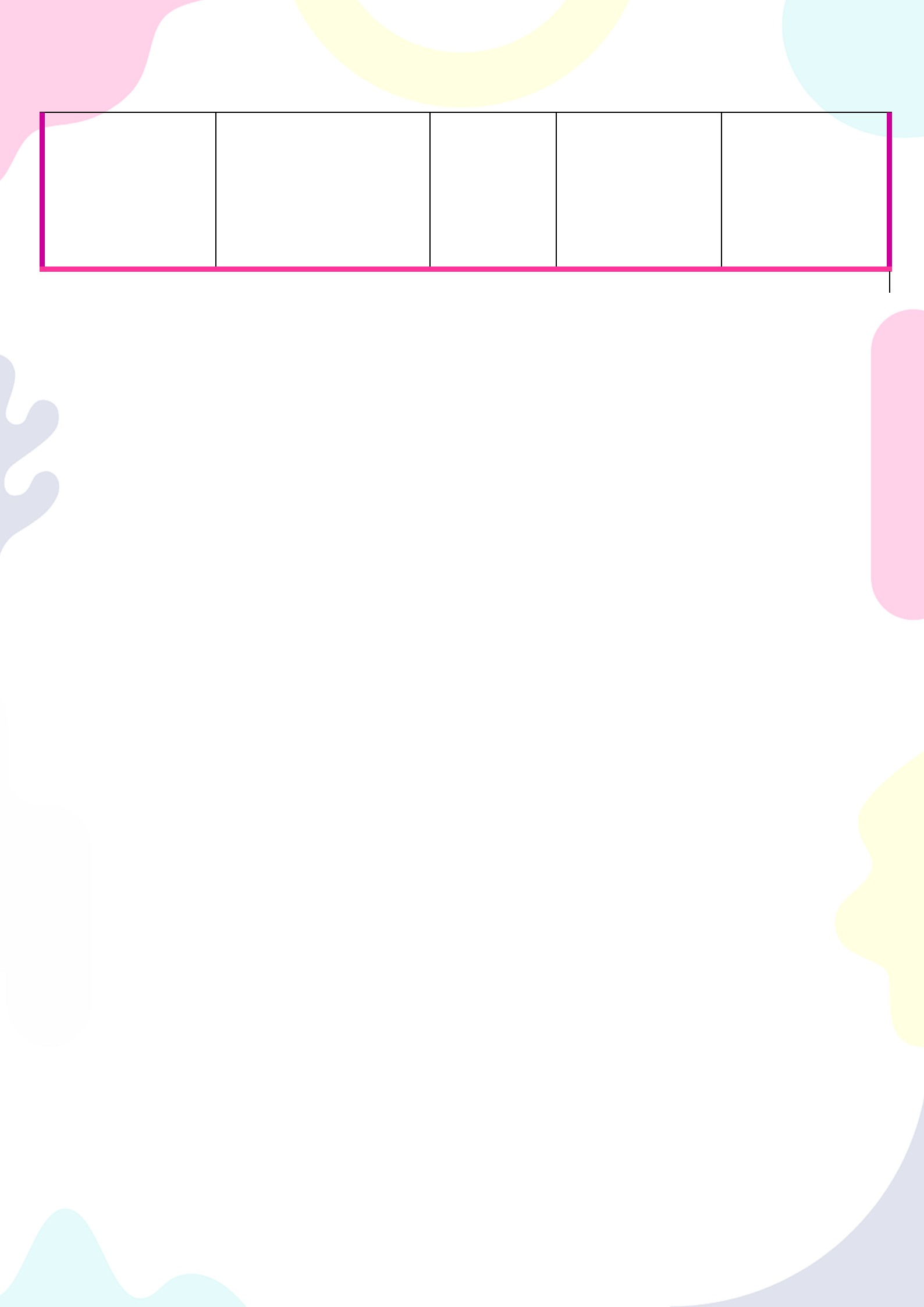
A avaliación será continua e formativa, considerando a participación e implicación dos alumnos, a calidade dos produtos realizados (planos, maquetas, pósteres), as presentacións orais e o traballo en equipo. A implicación dos estudantes nas actividades e a súa capacidade para aplicar os coñecementos adquiridos a situacións reais serán fundamentais para a avaliación final.

Concreción curricular

Ciencias Sociais

5º EDUCACIÓN PRIMARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CONTIDOS	TIPO DE INSTRUMENTO	MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PESO ORIENTATIVO
CA1.3 Buscar, seleccionar e contrastar información de diferentes fontes seguras e fiables usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico e utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	<ul style="list-style-type: none"> Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise. 	☐ Táboa de indicadores ☒ Proba escrita	<i>Busca e selecciona información de fontes seguras e fiables, empregando léxico científico básico en investigacións sobre o medio natural, social e cultural.</i>	13%
CA.2.3. Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, cos coidados, coa corresponsabilidade e coa protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	<p>O cambio climático do local ao global: causas e consecuencias. Medidas de mitigación e adaptación.</p> <p>Estilos de vida sustentable: os límites do planeta e o esgotamento de recursos.</p>	☒ Táboa de indicadores ☐ Proba escrita	Promove estilos de vida sustentable e respectuosos coas persoas e o planeta, analizando críticamente a intervención humana na contorna.	8%
CA2.4. Participar con actitude emprendedora na procura, no contraste e na avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorn.	<p>O desenvolvemento sostible. A actividade humana sobre o espazo e a explotación dos recursos. A actividade económica e a distribución da riqueza: desigualdade social e rexional no mundo e en España. Os obxectivos de desenvolvemento sustentable.</p>	☒ Táboa de indicadores ☐ Proba escrita	Busca e avalia de forma básica propostas para afrontar problemas ecosociais, identificando algunhas causas e consecuencias da intervención humana na contorna.	8%

--	--	--	--	--

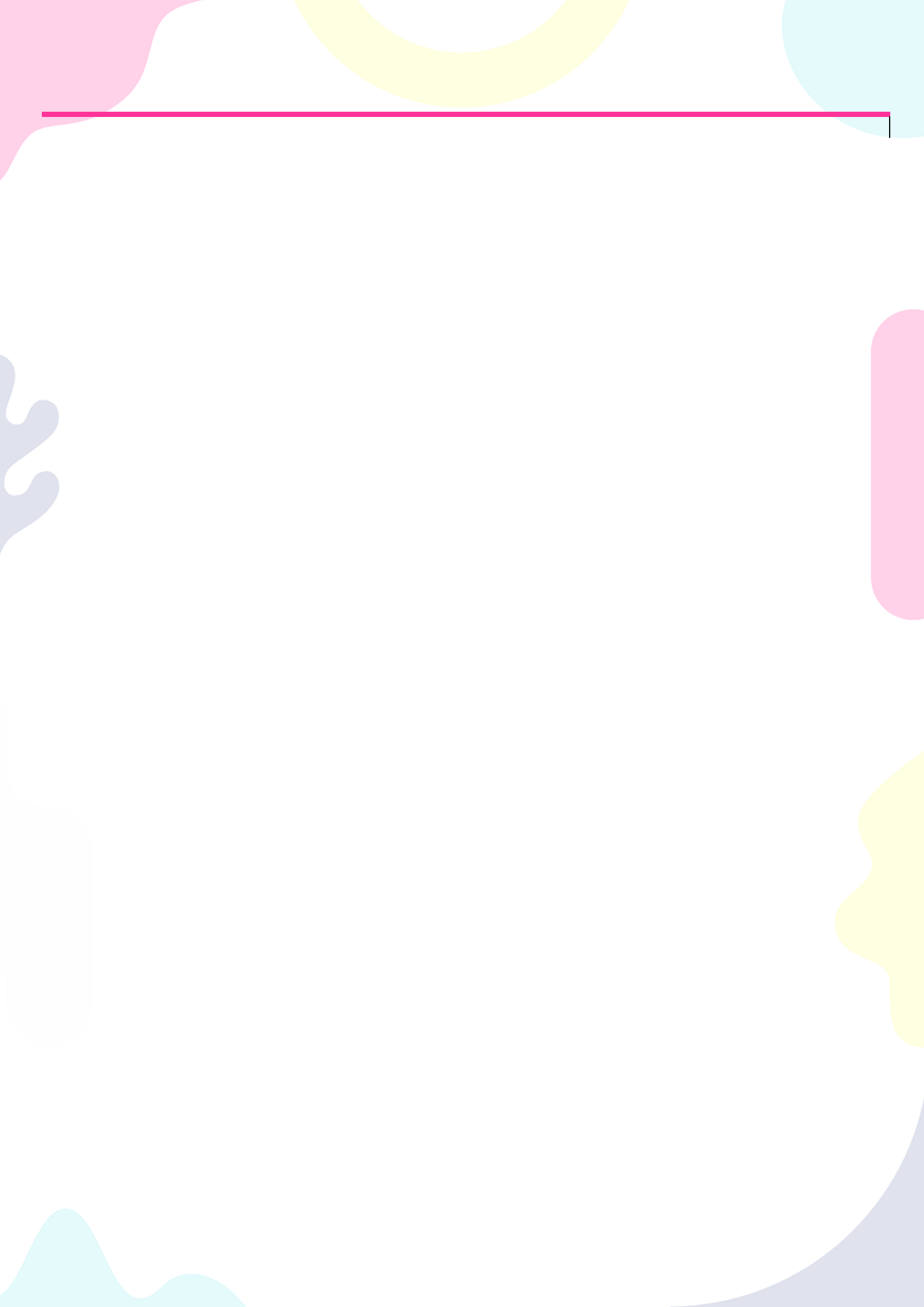
6º EDUCACIÓN PRIMARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CONTIDOS	TIPO DE INSTRUMENTO	MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PESO ORIENTATIVO
<p>CA1.3. <i>Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. 	<p>X Táboa de indicadores ☐ Proba escrita</p>	<p><i>Busca e selecciona información de fontes fiables, utilizando criterios básicos de fiabilidade e adquirindo léxico científico elemental para aplicalo en investigacións sinxelas sobre o medio natural, social e cultural.</i></p>	<p>15%</p>
<p>CA2.3. <i>Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, cos cuidados, coa corresponsabilidade e coa protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.</i></p>	<p>O cambio climático. Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia, interdependencia e interrelación entre persoas, sociedades e medio natural.</p> <p>Estilos de vida sustentable: a pegada ecolóxica</p>	<p>☐ Táboa de indicadores ☐ Proba escrita</p>	<p>Promove estilos de vida sustentable, respectando e protexendo as persoas e o planeta, a partir dunha análise básica da intervención humana na contorna.</p>	<p>15%</p>
<p>CA2.4. <i>Participar con actitude emprendedora na procura, no contraste e na avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.</i></p>	<p>Axenda Urbana. O desenvolvemento urbano sustentable. A cidade como espazo de convivencia.</p>	<p>X Táboa de indicadores ☐ Proba escrita</p>	<p>Participa na procura e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscando solucións básicas a partir dunha análise sinxela das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.</p>	<p>15%</p>

Lingua galega

Especificar o Curso EDUCACIÓN PRIMARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CONTIDOS	TIPO DE INSTRUMENTO	MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PESO ORIENTATIVO
CA2.1. <i>Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais básicos.</i>	Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	☐ Táboa de indicadores X Proba escrita	<i>Recoñece o tema e as ideas principais en textos orais e multimodais sinxelos, identificando as mensaxes explícitas.</i>	24%
CA3.7. <i>Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos, en lingua galega. Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz. 	☐ Táboa de indicadores X Proba escrita	Redacta textos escritos sinxelos e coherentes, integrando recursos gráficos básicos que axuden a comprender a información relevante.	24%
CA4.2. <i>Compartir os resultados dun proceso de investigación individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira progresivamente autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes incluídas as dixitais.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social. Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información. 	X Táboa de indicadores ☐ Proba escrita	Comparte de forma básica os resultados dun proceso de investigación sinxelo, localizando e seleccionando información de fontes variadas.	23%

6º EDUCACIÓN PRIMARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CONTIDOS	TIPO DE INSTRUMENTO	MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PESO ORIENTATIVO
<p>CA2.1. <i>Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais básicos.</i></p>	<p>Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.</p>	<p>☐ Táboa de indicadores X Proba escrita</p>	<p><i>Comprende o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema e as ideas principais, e identificando as mensaxes explícitas.</i></p>	<p>20%</p>
<p>CA3.7. <i>Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos, en lingua galega. • Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz. 	<p>☐ Táboa de indicadores X Proba escrita</p>	<p>Elabora textos escritos sinxelos e coherentes en distintos soportes, integrando recursos gráficos básicos que axuden a comprender a información relevante.</p>	<p>20%</p>
<p>CA4.2. <i>Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social. • Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información. 	<p>X Táboa de indicadores ☐ Proba escrita</p>	<p>Comparte os resultados dun proceso de investigación sinxelo sobre un tema de interese, ofrecendo información de fontes variadas e citándoas de forma básica.</p>	<p>15%</p>

Secuenciación Didáctica

RECURSOS DIDÁCTICOS

Os recursos necesarios incluirán material audiovisual sobre cambio climático, acceso a internet e bibliografía sobre prácticas sostibles, materiais para crear pósteres e maquetas, mapas da vila actual, e un espazo adecuado para a exposición final.

AGRUPAMENTOS E ESPAZOS

Este apartado será cumprimentado por cada un dos mestres en función dos espazos onde se desenvolvan as actividades levadas a cabo nesta situación de aprendizaxe, así como os diferentes agrupamentos para cada unha delas.

- Grupos heteroxéneos.
- Grupo de expertas/os.
- Gran grupo ou grupo clase.
- Grupos fixos.
- Equipos flexibles.
- Traballo individual.
- Grupos interactivos.
- Outros:

DESEÑO DE ACTIVIDADES

Sesión 1: *Introdución ao Cambio Climático e Sostibilidade*

- **Actividade:** Visionado de documental sobre cambio climático e sostibilidade urbana.
- **Discusión en grupo:** Reflexións e preguntas sobre o vídeo.
- **Tarefa:** Brainstorming propostas sostibles para a Vila.

Sesión 2: *Análise da Vila Actual*

- **Actividade:** Estudo da vila actual (ex. infraestruturas, espazos verdes, transporte).
- **Saída de campo:** Paseo pola vila para observar e tomar notas sobre as áreas que necesitan mellora.
- **Tarefa:** Crear un mapa básico da vila con anotacións sobre os puntos fortes e áreas de mellora.

Sesión 3: *Investigación sobre Prácticas Sostibles (Parte 1)*

- **Actividade:** Investigación sobre diferentes prácticas sostibles que poden ser implementadas na vila (ex. reciclaxe, enerxía renovable, espazos verdes, mobilidade sostible).
- **Tarefa:** En pequenos grupos, asignar diferentes temas de investigación.
- **Ferramentas:** Guía de investigación e acceso a recursos (libros, internet).

Sesión 4: *Investigación sobre Prácticas Sostibles (Parte 2)*

- **Actividade:** Continuar coa investigación, enfocándose en atopar datos relevantes e exemplos concretos.

- **Tarefa:** Cada grupo prepara un póster informativo cos resultados da investigación.

Sesión 5: Presentacións sobre Prácticas Sostibles

- **Actividade:** Presentacións orais dos pósteres informativos por parte de cada grupo.
- **Discusión:** Feedback entre compañeiros sobre as presentacións.
- **Tarefa:** Mellorar os pósteres a partir do feedback recibido.

Sesión 6: Deseño da Vila Verde (Parte 1)

- **Actividade:** Introducción ao proceso de deseño urbano e exemplos de vilas sostibles.
- **Tarefa:** En grupos, comezar a deseñar un plano ou maqueta da vila introducindo melloras sostibles (ex. novos espazos verdes, rutas de transporte sostible, paneis solares).
- **Ferramentas:** Mapas da vila, materiais para debuxar e crear maquetas (cartón, marcadores, etc.).

Sesión 7: Deseño da Vila Verde (Parte 2)

- **Actividade:** Continuar co deseño da vila verde, detallando as propostas e asegurándose de que sexan realistas e alcadables.
- **Tarefa:** Finalizar o plano ou maqueta e preparar unha explicación escrita de cada mellora sostible.

Sesión 8: Carta á alcaldesa

- **Actividade:** Redacción de cartas formais á alcaldesa do concello con propostas de mellora urbana.
- **Tarefa:** Revisar e editar as cartas.
- **Ferramentas:** Modelos de cartas formais e guías de redacción en galego.